

RAMAZAN VE İKRAM

وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حُبِّهِ مِسْكِينًا

وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا

Kendileri ihtiyaç duydukları halde yiyeceklerini, sırf Allah'ın rızasına ermek için **fakire, yetime ve esire** ikram ederler. (*İnsan/76; 8*)

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُحْسِنِ إِلَى جَارِهِ، وَمَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ،

Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse komşusuna iyilik etsin. Allah'a ve âhiret gününe iman eden kimse, misafirine ikramda bulunsun! (*Buhârî, edeb 31*)

Muhterem Müslümanlar! Hutbemiz, **Ramazan da ikramda bulunma** hakkında olacaktır.

Ramazan'da sosyal hayata açılan iyilik kapılarından biri de **ikramdır. Selâm vermek ve yemek yedirmek**, toplumda köklü dostlukların kurulması ve sıcak ilişkilerin gelişmesi adına **iki önemli vesiledir**. Dolayısıyla herhangi bir zamanda veya Ramazan ayı gibi belli mevsimlerde, sofralarımızı **tanıdık tanımadık**, toplumun her kesiminden insanlara açmamız, **Allah Resûlü'nün önemli bir sünnetini ihya** anlamı taşımaktadır.

Abdullah b. Selam der ki: Hz. Peygamber (s.a.s) Medine'ye varınca **halk** ona doğru koştu ve: **“Resulullah geldi”** denildi. Resulullah (s.a.s) den işittiğim ilk şey şu sözüydü: **“Ey insanlar! Selamı yayın, yemek yedin, sıra-i rahime önem verin ve insanlar uykudayken namaz kılın. Böyle yaparsanız cennete girersiniz.”** Tirmizi 4/652 (2485) ve İbn Mace 1/423 (1334),2/1083 (3251). Beyhaki, 3090.

“Herhangi birinizin sofrası, misafirinin önünde yayılı bulunup kaldırılınca kadar, melekler sevabı onun için olacak şekilde **salâvat-ı şerife** getirirler.” *Taberânî, Evsat.* Meleklerin salavatı **“Allahım bu kulunu affet”** manasında O kul için dua etmeleridir.

Yine başka bir rivayette ise Resulullah (s.a.s): **“Aç olanı doyurun, hasta olanı ziyaret edin ve esir olanı kurtarın”** (*Buhari, etime (195). Beyhaki, 3087*) buyurdu.

Abdullah İbni Amr dan rivayet edildiğine göre; bir kimse Resûlullah (s.a.s)’e “Müslümanın hangi ameli daha hayırlıdır?” diye sordu. Hz. Peygamber de: **“Tanıdık tanımadık herkese yemek yedirmen ve selam vermendir.”** (*Buhârî, İmân 6, 20; Müslim, İmân 63.*

“Ey İnsanlar! ... **Sofranız herkese açık olsun, çokça ikram edin,**... Böylece selamete Cennet’e girersiniz!” *İbn-i Mâce, Et’ime, 1; Dârimî, Salât, 156* Buyurmuşlardır.

Peygamber Efendimiz (s.a.s), **“sofranız herkese açık olsun”** sözüyle; **zengin-fakir, ayırmamış; yemek yedirmeyi mutlak bırakmıştır.** Bu açıdan gayr-i müslime de olsa ikramda bulunmak bu sözün muhtevasına dâhildir. Soframızı herkese açık tutmamız, misafirimiz kim olursa olsun yemek yedirmemiz mümince bir davranış ve önemli bir temsildir.

Efendimiz (s.a.s)’in İftar ve Sahurlarda İkramları:

Her zaman ikramı seven ve ümmetini de teşvik eden Efendimiz (s.a.s) Ramazan’da da oruçlulara iftar verilmesi hususunda ümmetini ayrıca teşvik etmiştir.

“Her kim oruçlu birini yedirip-içirip hoşnut ederse, Allah da ona mahşer günü havuzumdan öyle bir su içirir ki Cennet’e girinceye kadar bir daha susuzluk çekmez.”

Buyurmuşlardır. (*İbn Huzeyme, es-Sahih 3/191; el-Beyhakî, Şuabü'l-îmân 3/306.*)

Başka bir rivayette; “... Ramazan, **yardımlaşma** ayıdır... O ayda **kim bir oruçluyu iftar ettirirse** bu, günahlarının bağışlanmasına ve Cehennemden kurtulmasına sebep olur. Aynı zamanda oruçlunun sevabı kadar sevap verilir. Oruçlunun sevabından da bir şey noksanlaşmaz.”¹ Buyurmuşlardır.

Peygamber Efendimiz’in ikramı **iftarla sınırlı değildi, sahurda da misafir kabul ederdi.** İrbâd b. Sâriye (r.a) şöyle demiştir: Resûlüllah (s.a.s) Ramazan’da beni sahur yemeğine davet etti de: “**Mübarek yemeğe buyur**” dedi. *Ebû Dâvud ile Nesâi.*

Zeyd İbni Sâbitin de şöyle dediği rivayet edilmiştir: “**Biz Resûlullah (s.a.s) ile birlikte sahur yemeği yedik sonra da sabah namazını kıldık.**” *Buhârî, Savm 19; Müslim, Sıyâm 47.*

Peygamber Efendimiz (s.a.s) cemaate namaz kıldırdıktan sonra bazen döner: “**Herkes evine ağırlayabileceği kadar misafir alsın!**” derdi. Sahabe Efendilerimiz de imkânları ölçüsünde bir, iki veya üç kişi alır, evlerine götürürlerdi. Şayet misafir edilmedik kimse kalırsa, onları da Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) kendisi misafir ederdi. Yine böyle bir gün Resûl-i Ekrem Efendimiz arkadaşlarından, mescitte ikamet eden Suffe ashâbından ağırlayabilecekleri kadarını evlerine misafir etmelerini istedi. Onlar da birer ikişer kişi alıp evlerine götürdüler. Ancak geriye beş kişi kalmıştı. Allah Resûlü, **o beş kişiye, “Haydi, bize buyurun!”**

¹ Tirmizi, Savm, 81

dedi ve onları Hazreti Âişe'nin hanesinde misafir etti. Hz. Âişe Validemiz, misafirlerine **undan ve etten yapılmış bir çeşit yemek** getirdi. Onu yemelerinden sonra da **hurmadan yapılmış bir tatlı** ikram etti. Ardında da **süt** içtiler.

Değerli Müminler!

Bugün İslam'ı evrensel manada temsil etmeye gayret edenler; ikrama ayrı bir derinlik ve güzellik katmış; verdikleri iftar davetleriyle, **hazırladıkları gıda paketleriyle ya da farklı aktivitelerle**, İslam'ın şefkatli yüzünü, ulaşabildikleri herkese göstermişlerdir ve göstermeye de devam etmektedirler. Efendimiz (s.a.s): "**Komşusu açken tok yatan bizden değildir**" (*Hakim, Müstedrek, 4/183, no: 7307*) buyurmuş. Yine; "**Mü'minlerin derdiyle dertlenmeyen de bizden değildir.**" Buyuruyor. (*Buhârî, Edeb, 27; Müslim, Birr, 66*).

Özellikle günümüzde, yıllardır uygulanan planlı, sistemli ve asimetrik bir tahribat projesi ile, hakları ellerinden alınarak hapsedilen anne babalar **esir**, onların evlatları da **yetim** hükmündedirler. İmkânlarımızı zorlayarak ta olsa, onlara yardımcı olma hem **Hak katında** hem de **mazlumların yanında** çok değerli ve kıymetli olacaktır.

Hadis-i Kudsîde geçtiği üzere Allah (c.c.) Kıyamet günü şöyle der: Ey âdemoğlu! Hastalandım, beni ziyaret etmedin, Beni doyurmanı istedim, beni doyurmadın, senden su istedim, bana su vermedin".

Âdemoğlu da: Sen âlemlerin Rabbi iken, ben seni nasıl ziyaret edebilir, seni nasıl doyurabilir, sana nasıl su verebilirdim? der.

Allah Teâlâ: "Falan kulum hastalandı, **ziyaretine gitmedin**. Onu ziyaret etseydin, **beni onun yanında**

bulurdun. Falan kulum senden yiyecek istedi, vermedin. Eğer ona **yiyecek** verseydin, **verdiğini benim katımda mutlaka bulacağını** bilmez misin? Falan kulum senden **su** istedi, vermedin. Eğer ona istediğini verseydin, **verdiğinin sevâbını katımda** bulurdun. Bunu bilmez misin?” buyurur. (R. Salihin, 898; Müslim, Birr 43) (Şamile,2569).

Hadis, Yüce Allah'ın, **kullarına yapılan iyiliği, âdeta kendisine yapılmışçasına önemseddiği** ve bu düzeyde değerlendirdiğinin önemli bir ifadesidir.

Ne mutlu, böylesine kutsi bir gayretle ömürlerinin her anını değerlendirenlere,

Müjdeler olsun, sofralarını herkese açarak fakire, yetime ve esire ikramda bulunanlara!